

Justícia Social

15 cts.

SEMANARI SOCIALISTA

Redacció: Guàrdia, 14, pral. - BARCELONA

Voldríem recabar per a nosaltres, en la generosa pugna d'ideals i de conducta que ara s'inicia entre companys, l'interpretació pura de la consciència socialista.

GABRIEL ALOMAR

ALS HOMES DE BONA VOLUNTAT

UN CRIT D'ALERTA

Sembla que hi ha algú a laombra, que espera l'ocasió propícia per a desencadenar altra vegada damunt la nostra Barcelona màrtir, les furies monstruoses del terrorisme pistoler. La nota de premsa que més avall transcribim n'és l'angoixant revelació. La seva lectura fou per nosaltres una commoció horrible. I el que més ens ha consternat, ha estat la cobardia i l'insensibilitat de l'opinió pública.

I bé; cal proclamar amb tot el braó que calgui la voluntat unànime del poble honorat de Barcelona. El període tràgic del terrorisme, designat imbecilment amb el nom de social, és clos. I ha d'ésser clos, definitivament i per a sempre, com ho serà si la consciència ciutadana sap cobrir de la màxim abominació al que intenti tornar a correr la pólvora, ensagnant els nostres carrers i omplint de dol les nostres llars.

Nosaltres proclamem ben alt que no podem acceptar diferències ni matitzacions entre els que es posin amb la pistola a la ma al marge de la societat, ni africanes excuses de vindicadors revenguts ni de saludables sancions. Es veritat que el tiranicidi ha estat excusat pels mateixos Pares de l'Església Catòlica. Però aquí no's tracta ni s'ha tractat mai d'això. L'acte individual per a fer desaparèixer éssers humans que no són altra cosa que minúscols rodatges de la prostituta màquina social—solament en bloc condemnable—repugna a la nostra consciència d'homes. L'homicidi d'un infel·lic—obrere o patró, advocat o policia—és un crim abominable, sacrílega profanació del suprem misteri de la vida—i no hi ha cap adjectivació que pugui servir-li de paliatiu. Que no surti ningú parlant de bandes d'un costat o de bandes de l'altre, puix no n'hi ha mes que una: la banda dels assassins.

Nosaltres demanem, posant-hi tota l'emoció del nostre cor, a tots els agrupaments de treballadors—a tots—que reflexionin sobre la roja pendent que tenim al davant i que podria llençar-nos a l'abisme. Que tantes amargues llàgrimes inútils de mares, d'esposes i de fills, puguin servir almenys per a rentar el record d'un passat horrible, per a esvaïr el pesombre d'una època d'oprobri ciutadà!

La mort d'un pobre home en una cantonada, no és la revolució, ni la contra-revolució. És el pur retorn al trogloditisme. Serveu els vostres grans odis per a les grans coses odiables. No substituiu els nobles ideals amb la sang inútil.

JUSTICIA SOCIAL és vesteix de dol per la data funesta del 21 de novembre i fa una crida generosa a tots els homes de bona voluntat—sense cap distinció de partits ni d'estaments—per al redreçament impetuós de l'opinió pública, per la dignitat de Barcelona, per la definitiva incorporació del nostre poble al concert dels pobles civilitzats.

Nota publicada a «La Veu de Catalunya» del dia 22 de novembre:

«Ahir al vespre, en entrar a casa seva, carrer de Girona, 13, el sots-cap de la Catalana de Gas i Electricitat, En Jacint Batlle Miró, el qual anava acompanyat de la seva neboda, fou agredit per un home que hi havia a l'escala, rebent un cop d'un objecte contundent que el féu caure a terra sense sentits.

L'agressor fugí, però fou perseguit per la neboda, la qual donant crits d'auxili, féu possible la detenció. L'agressor, portat a la delegació de policia, manifestà dir-se Joan Gascón Toleu, i se li ocupà una pistola Mauser, calibre 765, un carregador, una bala a la recambra, un altre carregador a la butxaca, i una porra d'acer forrada de cuir. De l'arma en portava la llicència corresponent.

El ferit fou pujat al seu domicili, i un metge li aprecià una ferida incisa a la regió mastoide dreta, de pronòstic reservat. Declarà que l'agressió la creu motivada pel fet de no haver volgut inscriure's al Sindicat Lliure, malgrat dels precís i amenaces que durant set mesos li han fet.

El detingut negà ésser l'autor de l'agressió, i diu que passava per aquell carrer amb l'intent d'agafar el tramvia.

El Gascón estigué pres durant set mesos, per un homicidi, del qual fou absolt pel jurat. Després fou objecte d'un atemptat al carrer de Pere IV, del qual resultà greument ferit. Actualment pertany al Sindicat Lliure.»

Volem que consti que «La Veu de Catalunya» ha estat l'únic diari barceloní, dels que nosaltres hem pogut veure, que mostrant un digne esperit ciutadà i des de la seva tribuna política dretista, catòlico-burguesa, ha donat aquesta nota sense mutilacions. L'incapacitat i la abjecció dels anomenats diaris d'esquerra s'ha posat una vegada més de relleu.

Aquesta fulla és un camp obert, i accepta la col·laboració de tots els homes d'idealitat generosa. Dels articles signats en són responsables llurs autors.

Contra una falàcia

El company Indalecio Prieto explica els motius de la dimissió del seu càrrec a la Comissió Executiva del Partit Socialista Espanyol.

Al Comité de la Agrupación Socialista de Bilbao.

Estimados camaradas: Conforme convenimos en la reunión a que tuvisteis la bondad de convocarme, voy a puntualizar por escrito, sintetizándolas, las manifestaciones que, a vuestro requerimiento, os hice con referencia a mi actitud al dimitir el cargo de vocal de la Comisión Ejecutiva del Comité Nacional del Partido y a la nota oficiosa de dicha Comisión. Esta nota ha sido enviada a las Agrupaciones, y se ha publicado, además, en «El Socialista». Al verla publicada declaré sucintamente que no sentía aún de polémica, y que ni siquiera aspiraba a que mi carta, a la cual era respuesta tal documento, tuviese análoga difusión, aunque ello entrañase la anomalía de hacer enjuiciar el Partido oyendo sólo a una de las partes, y, además, dejase libre el camino a la sospecha de que la genialidad o el capricho habían engendrado mi resolución. Y sin vuestro requerimiento, que no puedo desatender, no hubiese vuelto sobre el asunto, limitando mis manifestaciones a las contenidas en la ya citada misiva, de la que, advirtiéndoselo a la Comisión Ejecutiva, remití copia a vosotros y a algunos significados correligionarios.

Cuida la Ejecutiva de consignar previamente que no ha tenido ella por qué intervenir en la designación de consejero de Estado, por corresponder a elementos de la Unión General de Trabajadores. La salvedad, como comprenderéis, resulta ociosa, pues sobre lo que se delibera es sobre la aquiescencia de la Ejecutiva del Partido a la aceptación del cargo por un afiliado, hecho del que tenía conocimiento, y sobre el cual, y antes de la toma de posesión, se había exteriorizado una discrepancia en la carta de Fernando de los Ríos y en la mía, y en el acuerdo de la Agrupación de San Sebastián. Aparte de que si se aceptase como motivo de inhibición la circunstancia de corresponder la iniciativa a elementos de la Unión General de Trabajadores, aunque estos elementos pertenecieran al Partido, no había para qué detenerse a meditar si la naturaleza de los cargos y la forma de aceptarlos se ajustaban o no a las reglas señaladas para los socialistas militantes.

En primer término, y antes de examinar los argumentos capitales de la Ejecutiva, conviene dilucidar una cuestión, a cuenta de la cual se está agitando el equívoco. La presente situación gobernante,

representa para el Partido Socialista exactamente lo mismo que una gobernación constitucional, con libertad para juzgarla y someterla a la fiscalización parlamentaria? Para mí hay una diferencia considerable. Si esa diferencia no es merecedora de aprecio para otros socialistas, por entender que cualquier regresión política dentro del régimen actual nos debe ser indiferente, esos habrán ido a colocarse en el punto de vista del comunismo y se habrán alejado de cuanto viene siendo fundamental en la táctica socialista. Conviene no perder de vista que si antes los partidos gobernantes abusaron de la facultad de suspender la vigencia de ciertos artículos de la Constitución

Sostener que aquélla y éste son cosas idénticas lo estimo injusto mirando el pasado y el presente, e impolítico el atalar el porvenir.

Al advertir la militar fui partidario de retirar todas nuestras representaciones de los organismos oficiales. Por mucho menos fueron retiradas en tiempo de Canalejas. Pero

si por conservar posiciones ya tomadas no se consideraba eso conveniente, ¿que clase de razones podían aconsejarnos en estos instantes acentuar la colaboración, como a mi juicio se acentúa, yendo a formar parte del Consejo de Estado, dada la composición de éste y la naturaleza de sus funciones? No ahora, bajo el poder del Directorio militar, sino con un Gobierno de tipo constitucional, sería muy discutible que un socialista pudiese formar parte de ese Cuerpo, al que, en su nueva organización, pertenece el Gobierno en pleno. Cuando

suprime la pública tribuna del Parlamento, el Partido Socialista se aviene a que uno de sus miembros delibere en secreto con los generales componentes del Directorio y con las anacrónicas representaciones incorporadas al Consejo de Estado. Unos peldaños más, y nos podremos situar en el rellano de la franca colaboración ministerial.

Vamos a suponer que, como dice la Ejecutiva, el nombramiento de Largo Caballero—e inútil me parece decir cuán a salvo queda el respeto que merecen los méritos y cualidades de este camarada—se ajustó a las reglas por ella acordadas para la aceptación de cargos, reglas respecto a las cuales tengo ya manifestada mi disconformidad. ¿Pero de veras se estima que esas reglas, dictadas con vista al nombramiento de consejales, son aplicables a puesto tan singular como el de consejero de Estado? Pues, extremando el argumento, la Ejecutiva del Partido nada podría objetar si un afiliado aceptase una cartera de ministro por el hecho de que le hubiese designado para ella la colectividad del Partido o de la Unión a que perteneciese, o, como ahora se alega, los delegados de esa entidad en cualquier organismo oficial. No; esas reglas, desde luego perjudiciales por lo que pueden prestarse al equívoco son, en la extensión que ahora se les quiere dar, totalmente inadmisibles.

Sostengo lo que en mi carta a la Ejecutiva dije: que «es el actual el primer caso en que un militante del Partido Socialista acepta un cargo político por nombramiento de la Corona», y que no se encontrará en las colecciones de la «Gaceta» ningún otro decreto como el del 13 de octubre último, en el que, con la firma del rey, aparecen designaciones de camaradas nuestros para cargos análogos.

Rechazo la afirmación de que «idénticamente al nombramiento de consejero de Estado se han hecho otros en todos los tiempos en diversos organismos, a todo lo cual se ha dado la oportuna publicidad». Citanse como de real orden—no de real decreto—dos casos: el de Instituto de Reformas Sociales y el de la Oficina Internacional del Trabajo. El reglamento de aquel Instituto establece que la representación obrera ha de ser elegida por las Asociaciones profesionales, y con toda minuciosidad fija cuanto concierne a la formación del Censo, a la convocatoria de la elección, a la votación, al escrutinio y a la proclamación, y en todo ello no intervienen los ministros, ni mucho menos el rey. Si ahora, y al cambiar el nombre del Instituto de Reformas Sociales por el de Consejo del Trabajo, se ha extendido una disposición ministerial, no creo que en ello vaya a buscarse un índice de paridad.

Y en cuanto al caso de la Oficina Internacional del Trabajo en el que posiblemente, y tratándose de un organismo oficial residente en el Extranjero, una real orden sirva de comprobante a la autenticidad de la representación obrera, se ha evocado al citarlo lo que para mí ha sido más doloroso esta temporada y sobre lo cual me esforzaba en guardar silencio: el trance de que la Unión General de Trabajadores y los significados socialistas que la han representado hayan tenido que concurrir a un organismo en el que el Estado español tenía entregada su representación oficial a Laguña, el secretario de los Sin-

Ala vora d'una d'aquelles maravoloses «rius» gallegues va morir l'estiu passat, en la flor de la seva joventut, un dels homes d'espiritualitat més fina y més profunda de terres ibèriques: Vicens Viqueira. Company nostre en ideal—socialista i galleguista tervorós—anava a iniciar la seva col·laboració activa en la nostra tasca quan se l'endugué lo mort. Era savi i era bo: psicòlec eminent, esperit auster i pulcre, era un dels poquísimos homes que en les terres hispàniques conservava una límpida integritat espiritual.

Una ma pietosa va recollir d'entre els seus papers uns fragments inacabats d'un article destinat al nostre setmanari. En publicar-los avui tal com ell els deixà, volem retre un cordial homenatge a la memòria del gran amic... Vagi amb el nostre dolor íntim la salutació més elusiva als germans gallegues que lluiten arduament per a assolir una societat més lliure i més justa.

O dia de mañán

Pasan os dias longos e treballosos mentres nós arelantes pensamos no futuro, e justo é que pensemos nel.

No crítico momento presente conviria que os elementos que somos partidarios de un novo federalismo, en que nos achamos arredados os uns dos outros, entraseos en comunicación. Para elo o centro poderia ser o valioso nucleo que integra «JUSTICIA SOCIAL». Nesta comunicación concretariense as concepcions que o dia de mañán sarian un feito.

Falo de un novo federalismo porque, deixando a un lado o grupo catalán, os restantes grupos peninsulares encontrase amortuxados e temerosos dos seus propios ideás, ademais anticuados e precisados de se renovaren. Faltales un fondo interes social ou mellor socialista que agora en Cataluña ja aparece, sen o que no pertenceren ao noso tempo. Refrome, craro está, ao federalismo republicano, porque do regionalismo conservador mais ou menos federalista, alleo a o espíritu moderno, tan vello que nin se ten direito, non cabe esperar nada.

Non son, certamente, eu o único en sentir así, nin tamponco só en Cataluña o quixais en Galicia ten raiz este ideal: Creio que no fondo e un ideal hispánico. Cada pais ten a sua constitución; nada mais noso que o federalismo, para a nosa desgracia non realizado por torpes incomprensión.

Que estas liñas de verdadeira simpatía polos meus amigos catalás, poidan despertár o interes, en toda España, por unha meditación sobre dun futuro estado republicano federal socialista ou social, meditación que si é fonda e sinceira, trocarase o dia de mañán en realidades.

J. V. VIQUEIRA,

dieztoos libros de Barcelona,

He ahí, compendiado, cuanto la otra noche os expuse al comunicar-me vuestro deseo de conocer detalladamente los fundamentos de mi resolución.

Vuestro y de la causa socialista,
Indalecio Prieto.

JUSTICIA SOCIAL
és l'únic periòdic de la nostra terra que recull en un sol ideari tots els desitjos del poble

RESPOSTES A L'ENQUESTA

La unió és la força

«Divideix i venceràs»
Richelieu

Deu fer cosa d'uns tres anys, no recordo bé el temps, que en el miting de clausura de l'Assemblea de la Confederació Regional del Treball celebrat al Teatre del Bosc, de Gràcia,

un orador llibertari—per cert molt eloqüent—va dir, si no recordo malament, aquestes terribles i cruels paraules: «Avui les organitzacions obreres de Barcelona, de Catalunya i d'Espanya, després d'una època terrible

surten de la seva clandestinitat forçosa i tornen a actuar de cara a la llum,

tornen a tindre aquella poixança i aquella força que les dignes del seu nom; l'èxit de l'Assemblea de la C. R. del T. i les mil promeses de llibertat per part del govern ens auguren una nova era de pau; els sindicats podran tornar a la lluita de cada dia amb la Patronal i els obrers no serem perseguits

Mes ahí companys, no sé perquè, però el cor em diu que això no durarà gaire; rera les cortines boireses de l'avenir m'hi sembla endevinar quelcom funest que em fa preveure una catàstrofe. La onada reaccionària que envaeix arreu dels pobles amb l'ofensiva blanca a Rússia i la entronització del feixisme a Itàlia alliciona i estimula als nostres burgesos i d'això són causa les amenaces més o menys encobertes que d'un quant de temps ençà ens fan aquesta gent, i jo us ho dic, oh companys! estigueu alerta, no us feu massa de la situació, el monstre del capitalisme no és pas mort encara i d'un moment a l'altre tornarà a la carga amb més braó que mai. Recordeu-vos de l'època passada i preventiveu-vos pels temps presents. Avui estem reunits aquí; qui sap si l'any que ve en aquest mateix dia ni jo us podré parlar ni vosaltres us podreu reunir per a escoltar-me... Estigueu alerta perquè la burgesia s'apresta de nou per a la lluita i vindrà dia en que, a semblança d'Itàlia o d'Hongria, les deidats reaccionàries seran entronitzades

Si volem, però, encara som a temps a evitar-ho. Com? Muint-nos tots, fent el front únic

obrer. Que tots, socialistes, sindicalistes, comunistes i anarquistes, deixant de banda les particularitats dels seus idearis, s'uneixin contra el Capitalisme i si el dia arriba, que s'hagi de sucumbir baix el pes de la reacció, no hi ha dubte, oh companys!, que les multituds obreres sabran respondre dignament...» Així parlà aquell militant i les seves paraules, que d'una tan clarividient faísó mostraven uns temors no del tot infundats, se les emportà el vent i caigueren en l'oblit més profund. I desgraciadament, aquells temors es compliren;

Després del terrible fracàs de la vaga del Transport que ja es van notar els primers símptomes de la reacció burgesa, els caps, pares i militants de les organitzacions obreres, en comptes d'emmirallar-se en la dura lliçó de la repressió passada, de recordar-se de les paraules d'aquell orador i de fer obra positiva i profitosa, perderen miserablement el temps en coses ridícules, com gastar saliva discutint memòries i més memòries esmerçant gran quantitat d'energies combatent a Rússia i al comunisme, i en tirar-se els trastos pel cap discutint idees diametralment oposades en articles i editorials quilomètrics, entre la «Soli» i «La Batalla», «El Socialista» i «La Antorcha»....

I veu's-aquí que estant amb aquestes raons va esclatar de cop la tempesta i tot s'en va anar en orris.

Aquella organització tant forta i potent que amb el seu progrés feia tremolar la burgesia, i que semblava inexpugnabile com una muralla de ferro, caigué a terra amb fort soroll de trèncadissa i aquells homes tant ferrenys que tot escupint de gairell volien imposar per «ronyons» el seu ideari únic (?) als seus congèneres disconformes, en quant veieren la maror de la gropa abaixaren veles i s'en anaren a casa més quiets i callats que uns angelets.

què s'han fet d'aquella gent i d'aquelles bravates tan ridícules com insubstancials? Aquelles fulles i articles de la «Soli» plens de «canallescos, verdugos, asesinos de levita, amarillos de Amsterdam», etc., paraules, res més que paraules, veu's-ho-aquí tot plegat.

I mentrestant nosaltres, els obrers, dèbils com dones o com eunucs no fem res més que amagar-nos en un recó i plorar les nostres desgràcies i les nostres penes "tot discutint amb calor", barallant-nos per si hem d'ingressar a la Internacional d'aquí o d'allà, excomunicant a la de Moscou per dictadura i a la d'Amsterdam per amarilla, o tirant plans per a fer-ne una, la de París o la del Papiol, deixant passar mentrestant els dies i el temps que és com si ens acabessim de reblar l'argolla i els grillons.

Ah companys! en aquests moments actuals tan crítics que planen damunt nostre, en aquests moments en que la confusió i la desunió més gran regnen en les files proletàries i que la fam i la misèria amenacen les nostres llars, en aquests moments de claudicacions i de dubtes, cal sobreposar-nos a nosaltres mateixos, cal fer un esforç i reaccionar sobre tot d'aquest letarg de somnolència i abandó que ens té aclaparats.

Cal que damunt les cendres de lo que fou i amb les ruïnes fumejants tornem a bastir-hi la nostra mansió a tota pressa, si no volem ésser engolits per l'allau de la catàstrofe.

Deixeu-vos de diferències de Internacionals de Moscou, Praga, Viena, Berlin, Amsterdam, o Luxemburg, deixem-nos de rengons personals i de capelleta, que no condueixen a res de bo, no donguem més aquest espectacle tant vergonyós de dar-nos-les de savis, quan tots són prou rucs, ni barallar-nos, que fem riure i llàstima alhora. Penseu que al cap i a la fi tots són obrers i a tots ens toca defensar-nos de la llenya que cau com pa benic de la nostra esquena que per a tots n'hi ha.

Damunt les planes d'aquest periòdic, abnegats paladins han abrogat i abroguen incansablement per la formació d'un front únic obrer lo més promptement possible. Si, companys; en aquests moments cal que ens apleguem tots amb una sola bandera sindical contra l'enemic comú que tots els obrers sindicalistes, comunistes, socialistes, blancs i negres, rojos i grocs ens unim, i jo, dins la meua modesta esfera, incito als militants que foren de les organitzacions obreres com Pestaña, Maurin, Amador, Comaposada, Trilla, Valls, Piera, Jové, Viladomat, Rey, Peiró, Escofet, Viadiu, etc., que tornin a empuñar, però units, la bandera de combat. Cal que tots els obrers sense distinció de credos ni d'idees ens apleguem, que tots els militants, que tots els ídols i apòstols s'uneixin, no per esgarrapar-se, i treure's el fetge, sinó per a ajudar-se i, llavors, potser si que copiant les paraules d'aquell orador del miting del teatre Bosc: «quan s'hagi de sucumbir baix el pes de la reacció, les forces obreres sabran respondre dignament»....

Salvador Majó

Rothschild casa la seva filla. A la fi de l'apat de noces, un sabi pren la paraula:

—Germans meus i germanes meves, ja que ens trobem en la joia i el plaer, no oblidem els pobres... Us proposa que crideu amb mi: «Visca els pobres!»...

(HISTORIETA POPULAR JUEVA).

CRONICA HEBDOMADARIA

Politica internacional

La política asiàtica dels Soviets

Com a necessari complement de la nostra crònica anterior sobre el trasbalsament de Xina, s'imposa dedicar qualche espai a la política asiàtica dels Soviets. Aquesta té a Xina el doble aspecte de col·laboració amb les forces proletàries que s'agiten entorn de la figura del Dr. Sun Yat-sen i una propaganda escaducera en altres indrets, i l'aspecte d'aprofitament econòmic—intervenció en l'exploració de fonts de riquesa—derivat de responsabilitats contractes per l'antic imperi del tzar i que col·loquen a la Rússia actual en un pla d'intervenció i abús que en res es diferencia del que fan les altres potències que s'han immiscuit en la vida interior de Xina.

Dos anys enrera Sun Yat-sen va estar a punt de conseguir la preeminència en aquest capirament constant en que viu la política de la gran República. Mes el seu llçtinent, Txen Txung-ming, va aprofitar la seva ausència de Canton per a trair-lo, el mateix que ha fet ara Feng Yu-hsiang amb Wu Pei-fu. Així va desenrotllant-se la vida en aquell país desgraciat. Les traïcions, amotinaments, localismes, etc., van atomitzant les forces i sempre que s'ha conseguit qualche concentració relativa han sortit nous capdills a malograr l'acció. I els homes de Rússia tenen prou sagacitat per a comprendre que aquesta malaltia de dissociació pot afavorir l'èxit d'una doctrina nova que tingui la virtut de desvetllar les mentalitats inèdites. Però llur fracàs és evident en aquesta matèria. No ho és tant en matèria de competir amb altres poders per a la possessió o control de ferrocarrils i altres explotacions.

Un llibre resentment publicat, *La política asiàtica del bolscevích*, escrit per Aurelio Palmieri, conté un resum força imparcial de ço que han conseguit els Soviets en llur intent d'enrolar sota les banderes de la revolució els vuit cents milions d'asiàtics d'origen més o menys semblant als dels russos. Es maravellosa l'activitat desplegada per aquests homes de la nova Rússia, acompanyada sempre d'unes condicions de combativitat i audàcia mai superades. Llur fracàs és la màxima confirmació del principi del determinisme històric. Mai ningú ha servit amb major resolució, intel·ligència, persistència i bona organització una causa més santa i altruïsta, mes és desgraciadament massa clar que s'han de remoure atavismes milenaris per a fer pas a les altes idees d'emancipació definitiva i integral.

Diem això després de llegir unes planes en cap manera favorables a les idees soviètiques. Però és que encara que un hagi seguit amb atenció i carinyo el camí victoriós dels braus lluitadors de Rússia, quan troba reunit tot el material i veu la magnitud de l'esforç realitzat i l'èscàs èxit obtingut, no pot menys que meravellar-se de la fe persistent que anima aquells homes i que temps a venir arribarà a perforar les més espesses muralles de la resistència humana. Ara com ara considerem que ja és un resultat i no pas petit l'haver conseguit sostenir-se a través de tantes situacions difícils malgrat la tensió i dilatació orgàniques per que han passat des dels primers dies.

La política exterior dels Soviets ha tingut, com la política de l'antiga Rússia, un moviment pendular d'est i oest, amb clares i marcades intermitències. Tots sabem que l'oportunisme és la suprema tàctica dels directors. El Congrés de Bakú, en la tardor de 1920, marca però la iniciació d'una intervenció sistemàtica i organitzada a l'orient. Delegats de tots els partits revolucionaris de tots els països asiàtics varen reunir-se a Bakú i els moviments nacionalistes i anti-europeus (en alguns cassos anti-americans i anti-japonesos) varen contar des d'aquell dia amb l'apoi material i l'oberta simpatia d'una gran potència.

Immediatament va pensar-se en fomentar l'estudi de l'orientalisme, cosa que havia ja intentat el règim tzarista. Moscou, Petrograd i altres capitals varen obrir centres d'expansió i d'atracció orientals i a Tashkent va establir-se una escola de propaganda moslem-bolxevic i la central del *Somolovostok* o sigui la unió dels joves orientals socialistes. La proa anava particularment dirigida contra la India a on un moviment socialitzant i nacionalista vigorós hauria pogut trastornar l'equilibri de l'imperi britànic. Agitadors ben preparats i subvencionats varen tractar de remoure les grans masses industrials de la India a les quals els *leaders* dels moviments *trade-unionistes* no han conseguit encara organitzar malgrat haver fet també senyalats esforços. Però la India no fou bona receptora de les idees soviètiques i ni tan sols va acceptar l'apoi que s'oferia per a portar a la violència l'esforç nacionalista dels indús.

La decepció de la India no va pas abatre la fe dels bolxevics. Xina va devenir per un temps el centre d'operacions. Totes les contingències foren aprofitades per tal de crear una agitació que arriés a tenir caràcter proletari o de reivindicació de classe. El sentiment anti-japonès s'explorava fins potser amb excés, però tot plegat topava amb la dificultat de que els pobres xinos tenien davant els ulls la contradicció que hi havia entre la propaganda soviètica i l'acció oficial dels Soviets senyalada amb el mateix estigma de rapacitat i desconsideració que la dels japonesos, europeus i americans.

Al Japó la propaganda no ha tingut gran intensitat ni extensió perquè demés de coibir-la el poder públic topava amb el patriotisme japonès i amb una massa obrera més o menys coneixedora de la lluita social i que té un sentit tímida reformista. Tampoc podia allà excitar-se l'odi contra l'opressor, car el Japó és un poble eminentment imperialista.

A Pèrsia, l'èxit bolxevic fou més apreciable. El tractat anglo-persa de 1919 havia deixat un profund ressentiment que els Soviets varen sapiguer aprofitar en benefici propi. Primerament feren renúncia dels privilegis que s'havia assegurat l'antiga Rússia en anteriors tractats tals com el de 1907. pel qual Rússia i Gran Bretanya s'havien partit les zones d'influència. Però l'ajuda prestatada pel capdill rebel Kutzik Khan i la intervenció constant en els afers interiors del país va començar a irritar la susceptibilitat dels perses. Vingué finalment la proclamació de la República Soviètica de Gilan que va acabar de desilusionar als perses i va acabar virtualment amb l'influència bolxevic. Però els perses deuen a aquesta influència el fet per a ells ventatjós de no haver-se ratificat encara l'esmentat acord anglo-persa de 1919.

En resum, la política asiàtica dels Soviets mostra el fracàs de l'expansió de les doctrines revolucionàries en els pobles sotmesos a tiranies estrangeres i que són els que tenen més motius per a rebelar-se. Nosaltres diríem que més que un fracàs de les doctrines, és un fracàs de tàctica. Hi ha qualche raó intrínseca, fisiològica, biològica o d'altre ordre orgànic que determina la condició dels pobles i de les col·lectivitats. Aquelles que són tiranitzades són, indubtablement, les que haurien de revoltar-se, però no és així. Això ja no entra en la consideració dels factors de ço que en diem determinisme històric, sinó simplement en la consideració d'un estat col·lectiu morbós o de lamentable depauperació moral. Els pobles esclaus no són els cridats a fer les grans revolucions ni a donar grans exemples. Dels que no coneixen la llibertat ni l'exercici de l'auto-determinació no podem esperar-ne altra cosa que l'exemple d'una resignada i vil humiliació. I per no haver volgut acceptar aquesta veritable senzillesa, és perquè la política asiàtica dels soviets ha fracassat en tota la línia.

M. Serra i Moret.

Les Borses de Treball a Rússia

de «Informaciones Sociales» (Setembre de 1924)

«Les Borses del Treball foren creades a Rússia durant la guerra, quan la mà d'obra era més escassa cada vegada, essent necessari distribuir-la en la forma més racional possible. Després de la revolució de Març de 1917; baix el Govern provissional, les Borses del Treball prengueren gran desenvolupament. Llurs comités estaven constituïts per representants obrers i patronals. A principis de 1918, el Govern soviètic transformà les Borses del Treball en «seccions de distribució de la mà d'obra» agregant-les a la Comissaria del Treball, a la qual incumbia la misió de reglamentar el treball. Tenien per objecte la distribució de la mà d'obra d'acord a les prescripcions de la Comissaria, inspirant-se únicament en les necessitats de la indústria nacionalitzada i dels serveis públics i baix forma *exclusivament imperativa* sense que l'obrer fos consultat sobre els seus desitjos o aptituds.

Quan en 1921 s'introduí la «nova política econòmica» el establiment del comerç i de la indústria i l'aparició de les empreses privades van portar amb elles la tornada al contracte lliure del treball i el sistema de recrutament de la mà d'obra. L'antic decret sobre Borses del Treball fou posat novament en vigor i les «seccions de distribució de mà d'obra» prengueren de nou llur antic nom de Borses del Treball. Quedaren encara baix l'inspecció directa de la Comissaria del Treball, però llur organització fou sensiblement modificada. Al front d'elles quedaren llavors comités paritaris compostos de tres representants dels Sindicats, tres de l'indústria nacionalitzada i transports i un president nomenat per la Comissaria. L'Estat conservà el monopoli del mercat del treball. Cap obrer tenia dret a col·locar-se sense haver-se inscrit previament en la Borsa del Treball.

No obstant, quan les Borses careixien d'inscrits podien contractar les empreses directament als obrers amb tal de comunicar-ho a les Borses.

El funcionament de les Borses de Treball a Rússia ha sigut molt deficient. En moments en que a Moscou hi havia una intensa crisi de feina, i una fàbrica demanà 80 peons, va haver d'esperar 2 setmanes i dels que li foren servits sols en pogué utilitzar 27. —En altra molt important fàbrica de la mateixa capital, de 1.000 obrers facilitats, 500 varen ser acomiadats per ignorar completament la professió a que se'ls destinava. —Els Comitès encarregats de comprovar les aptituds tenia més treball del que podia efectuar, pel que s'autoritza en 24 de Juny del present any, als patrons per a que ells mateixos s'escullissin els obrers entre els inscrits. Aquesta selecció no era possible en molts cassos per no estar els obrers classificats.

Per ajudar els Comitès classificadors s'acordà que tots els sense feina inscrits fossin enviats a empreses per a ésser sotmesos a exàmen. Patrons i sindicats són adversaris de les Borses.

«Una Comissió especial, creada pel Consell intersindical, ha acordat que, en endavant, els parats pertencents a determinades professions (aquelles en que la mà d'obra és més sol·licitada), siguin els únics admesos a inscriure en la Borsa del Treball de Leningrad. Les altres persones «que busquen una ocupació», és a dir, els peons, els obrers no qualificats i els intel·lectuals no especialitzats, seran excluits dels registres.

Les Borses de Treball estan, doncs, en vies de transformació. Els obrers del nostre país que eren adversaris a l'implantació, assaig i desenvolupament de les Borses de Treball, poden veure que en un país com a Rússia el Govern soviètic les considera necessàries. Llurs defectes procedeixen de la manca de Laboratoris d'orientació professional i altres deficiències d'organització, mes no de les borses en si.

S'han, doncs, d'anar provant les institucions socials, que ser-

veixen pel millor funcionament de la societat. Són orgues socials, que sols llur funcionament pot perfeccionar, amb les ensenyances que se'n deriven.

C. Rofes

En Gabriel Alomar ha prè mal

Dissabte passat, amb motiu d'una caiguda, el nostre estimat amic, Gabriel Alomar, sofrí una fractura del avant-braç.

A les infinites mostres de simpatia que l'ilustre president de la «Unió Socialista de Catalunya» ha rebut en aquesta ocasió hi afegim els nostres vots cordials per un restabliment ràpid i complet.

El cas del «Sr. Salas Antón»

El nostre col·lega «El Socialista» ha publicat una nota dolent de que en alguns periòdics de Catalunya—con malicia a la que col·laboren hasta los llamados socialistas catalanes—s'atribueix al caràcter polític del señor Salas Antón, a sabiendas de que este señor no pertenece a nuestro Partido.

Hem de lamentar que, aquesta vegada, els nostres companys no ostinguin lo cert. Mai s'ha dit en les nostres planes que aquest popular tinent d'alcalde pertanyés a hores d'ara al partit socialista espanyol, puig que el Sr. Salas Antón no és socialista, és cosa que sabem de molta anya, sobretot de quan estava a la Cambra de Comerç de Londres i hi havien recepcions a l'Embaixada Espanyola pel dia del sant del monarca D. Alfonso XIII.

Nosaltres hem expressat solament la nostra estranyesa de veure com vells camarades del socialisme oficial—que estimem i respectem—s'entretenen en fer-nos retrat de les petites relliscades, sempre de lamentar, en que pugui caure JUSTICIA SOCIAL, inevitables, atesa la forma com té de viure el nostre periòdic, redactat amb penes i treballs per un grup de treballadors que ha de robar les hores al seu descans, mentres es guarden tots els respectes i consideracions a la venerable patum de referència, la qual, a hores d'ara, segueix ocupant la presidència de l'anomenat «Ateneo Socialista».

Altrament, convé fer constar en aquest punt que si el senyor Salas Antón no figura avui en el Partit Socialista oficial, és degut solament al bon sentit dels companys de la «Agrupación Socialista» de Barcelona, els quals, demostrant un excel·lent sentit polític—que som els primers d'alarbar—s'oposaren a que el dit senyor conservés el seu caràcter d'affiliat.

I és que la realitat d'aquí té una força abasagadora, i el que és possible a Sitges o Pueblo Nuevo del Terrible i a tots els múltiples llocs d'Espanya on hi han regidors socialistes (!) designats governativament, no és possible a la nostra ciutat.

Son prou clares les nostres paraules?

Els socialistes de Mataró

Aquests dies s'ha registrat a la premsa diària, com un cas exemplar, el del company Jaume Comes que designat governativament pel càrrec de regidor de Mataró no ha volgut acceptar-lo.

Potser si que hem arribat en un punt on que caldrà elogiar els socialistes que compleixin amb el seu deure. Creiem però que el company Comes ha fet simplement el que havia de fer, i el que estavem segurs que faria tots els que coneixen l'abrandament socialista del nostre estimat amic, la seva intel·ligència i la seva aguda sensibilitat. En Jaume Comes pertany a aquesta «Agrupación Socialista» de Mataró, de tan noble i brillant història, on s'aplega un abnegat estol de lluitadors.

Res vol dir que no hagin comprès encara els imperatius de la realitat que imposaran la creació de la «Unió Socialista». La seva noblesa ideal és la millor garantia de futures penetracions. La nostra amistat està per damunt de les anècdotes.

Què fas pel millorament de la nostra societat? Com contribueixes al manteniment de la premsa socialista i obrerista?

CRONIQUE XILENES

El cop d'estat militar

Mai no hem tingut simpaties militaristes, per la nostra amor a la llibertat i perquè a la vella nicaça dels Góteres no n'hi ha hagut cap, però direm que, malgrat el nostre antimilitarisme, el cop dels militars i marins xilens és digne d'admiració i lloança.

Sense vessar una gota de sang, sense el més lleu incident, ni estat de guerra, ni censura de premsa ni de paraula, ni tallar la més minça llibertat ciutadana despatxaren el President de la República, Sr. Arturo Alessandri, tragueren el Ministeri, i després de fer-los votar unes lleis, en projecte més d'un any abans, clausuraren les Cambres, donant un decret de dissolució de Corts. Més endavant els ha tocat el torn als Ajuntaments de Valparaíso i Santiago, que eren una grillera, als Intendents i governadors i als ministres i consells xilens escampats pel món amb una professió que feia pensar si Xile era una segona Anglaterra, en quant a riqueses i dominis. Però els radicals no sabien com acontentar els molts «galifardeus» que treballaven durant l'elecció de l'Alessandri, i ara les de senadors i diputats, que de tant escandaloses ha fet venir baix el flamant règim radical. Figureu-vos que pel març darrer fou l'elecció de noves Cambres, i per l'abril la d'Ajuntaments, des del primer de juny fins a l'onze de setembre—que el decret del general Luis Altamirano, les clausurà—s'havien passat el temps qualificant actes, però era tal la qualificació que per més brutes que fossin restaven per bones pels radicals que les havien robat fent «chanchullus». En canvi, no s'aprova els pressupostos de la nació corresponent a l'any en curs —i erem a setembre—no es pagava els militars, marins, mestres i mestresses d'escola, empleats de duana, policia, carabiners, ni res que de l'Estat depengués, alegant-se que les arques fiscals eren buides... Buides justament l'any que s'augmentaren les contribucions i els impostos a la propietat creant-se l'impost de la renda—valors, accions, sous dels empleats i obrers que guanyin més de quatre cents pesos mesaders, etc.—que ha produït força milions de pesos.

I amb el canvi a 45 pesos la lliura esterlina, la fam menaçant per manca de collites i l'exportació dels pocs cereals collits, una emissió de cent deu milions de pesos paper en perspectiva, i els empleats impagats encara, els «frescos» diputats i senadors aprovaren a correuita la llei de «dieta» parlamentària que entraria a regir tot seguit. I era no-res-menys que dos mil pesos mesaders a cada diputat i senador per ço que es «sacrificaven» en bé de la nació... La mateixa tarda que s'aprova la «dieta», les galeries de l'exercit els quals, silenciosos, esguardaven en muda protesta l'actitud dels parlamentaris. Amoïnats, el ministre Aguirre Cerda, demanà al de Guerra i Marina, Mora Sotomayor, que anés a fer-los retirar dient-los que no era permès a cap individu d'un còs armat comparèixer a les Cambres d'uniforme. Però en anar-se'n, els militars marxaren tot seguit al Club Militar on conferenciaren amb caps superiors d'exercit i marina, i el cap de tots els exercits de Xile, general Luis Altamirano, que aprovà llur actitud i les conclusions que anaven a imposar al ministeri radical, donant al President i ministres sis hores per a pensar-ho.

El ministeri dimiti, i Alessandri cridà al general Altamirano per formar ministeri compost de dos marins, tres militars i un paisà, que era el rector de la Universitat de Santiago.

Divendres 5, era el dia dels militars a les tribunes de les Cambres; dissabte es nomenà nou ministeri; dilluns l'Alessandri renunciava la Presidència de la República i demanava permís per anar a Europa ell i família. Hom diu que el general Altamirano, imposà la renúncia presidencial; i més tard s'ha sapigut que l'Alessandri, a última hora mirà de canviar l'almirall que manava l'esquadra per un altre afecte als radicals, amb l'intent

d'oposar la Marina amb l'Exèrcit, però topà amb l'almirall Neff, cap suprem de la marina, que s'oposà a encendre una lluita saguant entre germans. Dilluns tarda, el nou ministeri anava a les Cambres i feia aprovar de carrera: el Codi del Treball, una llei de protecció als empleats particulars, una de millorament a l'exèrcit i marina, altra a les policies; la derogació de l'emissió de cent deu milions paper; la de la famosa dieta parlamentària i altres d'empar a la dona, regularització del treball dels menors, millora als ferroviaris, etc., etc.

Dimarts presentava a les Cambres la renúncia del President i el nomenament de l'Altamirano, Vicepresident. Les Cambres no acceptaren per majoria la renúncia, però atorgaren permís a l'Alessandri per a anar-se'n, cosa que feia a les poques hores (dimarts, 9 de setembre, a a les 7 del vespre) amb tots els honors de president i en un tren especial que ell volgué anar arborant la bandera nordamericana i l'empar del ministre yankee fins a l'Argentina, malgrat les seguretats que li donà el President Altamirano.

I l'onze de setembre neixia amb el decret de dissolució de Corts i nul·litat de registres electorals, fins que una Assembla Constituint dongui una nova Constitució al país. Llavors, amb noves Cambres, s'elegirà President i es tornarà a les vies normals.

Després de fer aital neteja, el general Altamirano decretà la formació d'una junta militar composta per ell, el general Juan Benett i l'almirall Neff, que governarà la República, fins que les Constituents es convoquin.

El canvi ha millorat molt; la lliura esterlina de 45 pesos passà a 39; els bancs estrangers han fet un emprèstit de 40 milions de pesos al govern als pocs dies de constituir; els empleats han estat pagats, i els terrenys salnitres que l'antic govern gairebé regalava als seus comparses i comares, rematats per 60 milions de pesos.

Els militars diuen que no volen manar i que esperen deixar aviat el govern, que ço que es proposaven era salvar a Xile de l'abim on anava. I n'han reixit bé!

A Valparaíso es nomenà una junta d'alcaldes per comptes del municipi dissolt. I un d'ells és Primitivo Ajagán Maruri, socialista i redactor de la secció obrera al diari «Mercurio», home honrat, enèrgic, actiu i d'una il·lustració i preparació magnífiques. Hom diu que llur pas per l'Ajuntament, serà profitós pel proletariat de la ciutat nostra.

Xile reviu! Una era de prosperitat comença a aquesta fins ara malmenada República.

Carlota Góteres

Valparaíso, 30, IX, 1924

Nota de la Redacció.—Hem rebut amb considerable retard aquesta interessant crònica xilena, cosa que li fa perdre oportunitat. No obstant, creiem que els companys lectors ho estimaran, no solament per tractar d'apropr el cop d'Estat sinó pel punt de vista exposat per la companya Góteres.

Hem de dir que nosaltres, en absència, no compartim el seu criteri, ortori que sembla que a Xile és molt corrent. El cas de Primitivo Ajagán no és isolat. Són molts els socialistes, anarquistes i restants obreristes que s'han posat al costat del general Altamirano.

La tragèdia dels pobles rurals.

Pels amics de Ciutat

III

L'aspecte polític i social de les ruralies, ofereix una ideologia tan migrada que, paral·lelament, marca al compàs de les manifestacions ja apuntades.

Obtusos de cervell i pobres d'esperit viuen dins un irredentisme tan fatalista que, per ells, no hi ha emancipació possible. L'obra civilitzadora del temps no hi traspua en aquestes afracs abandonades i desertes. És cert que ells copsen a pleret la llum radiant i esplendorosa de Febus i l'aire sa de tots els vents; però l'energia vital de l'esperit resta eternament embrionària per manca de llum i calor vivi-

ficadors. No hi penetren les corrents ideològiques de les Ciutats. Com una maledicció profètica no més hi plana el sant treball de cada dia, sense que cap convulsió i inquietud faci torcer llur ruta fàtica, fressada a través de les generacions per la patina dels segles. Ni unes eleccions de representants de l'Estat—que en un país conscient podria determinar la màxima expressió de les aspiracions d'un poble—ni una vaga revolucionària que faci trontollar l'equilibri social, són capasses de fer inquietar l'ànima xorca i massella d'aquests minúsculs entes col·lectius

Deixeu-los lliures en llur raquítica vida vegetativa. No els hi parreu dels deures de ciutadania ni dels drets integrals dels homes. Deixeu-los en llurs odis i passions mesquines i abominables i que l'urc de l'enveja esborri la germanor llur. No us les imagineu les lluites estèrils de partit, tan sols perquè manant els uns carreguin els impostos a n'els del lloc contrari? No la coneixeu la paraula caciquisme que tan racialment ha bastit tota nostra carcassa estatal?

No n'hi cerqueu de color polític i social en aquestes tràgiques ruralies escampades d'ací d'allà com taques virulentes d'avariosis. Seràn blancs o grocs segons la conveniència personal del cacic que els acabdilli. Tancats dins el cercle de la localitat aspiren tot lo més a regentar llur administració, amb l'afany criminós de regatejar-se els pagaments tributaris o de seguint l'exemplari—encar que forçosament mesurat—d'alguns desaprovis regidors de Ciutat que, de llur càrrec, n'han fet, a voltes, una canongia.

Res de organitzacions de resistència per afrontar la copdicia dels terratinents.

I no és que no ho sentin, no. Instintivament s'els hi revolta l'ànima i, encar que isolats, mormolen flemomies i malediccions, l'esma no els aguanta per vociferar públicament la canallada dels inhumans propietaris. Nosaltres ho hem vist com un terratinent els hi augmentava el cent per cent de les terres arrendades i en el dia d'unes eleccions a diputats es veia complacut amb els vots que havia demanat per un determinat candidat.

Pels paries del camp no hi ha ni problema social ni polític. An ells no més deixeu-los «lliures»—oh trágica paradoxa!—per alerrar-se a la mare terra—que, sempre ubèrrima ens alleta—per arrencar-li els fruits de ses entranyes. Deixeu-los que es corbin eternament, complint la maledicció bíblica, mentre els paràsits i potentats es fan amos del món i la vida, sense una llen espurna d'amor per ells.

Mentre una nova llum no s'escampi constantment a l'entorn d'aquestes ruralies; mentre un bon servei de mestres no aclareixi els fars apagats, no hi penseu, amics de ciutat, en redimir aquesta gent, car això suposa una tasca seguida i vibrant que, difícilment podem fer-la en tota sa extensió els que de veritat estimem als desvalguts irredents d'aquestes ruralies tràgiques.

Joan Forment.

ECOS I COMENTARIS

A «La Veu de Catalunya» d'ara fa pocs dies ha aparegut el següent carnet «Les Idees i les Imatges»:

«Les dues deieccions més innobles de la naturalesa humana no són, precisament, dues deieccions naturals o fisiològiques del seu cos.

Són dues deieccions de la seva ànima: Ens referim, indistintament, a la deiecció màxima de l'avarícia i a la deiecció màxima de l'enveja—que determinen i constitueixen, implícitament o explícitament, el fons insoluble de gairebé tota la qüestió, que hom designa, avui, eufemísticament, amb el nom de Qüestió Social.

Josep Maria JUNOY»

Cal afegir que aquesta desolada i simplíssima visió del problema del món modern duta per títol «LA DEIECCIO MÀXIMA». Ho trobo molt encertat.

VEUS DE LA FABRICA.

L'Ignorància del Socialisme

El Socialisme, tal com l'esguarden la generalitat dels nostres obrers, no acaba de satisfer-los. No els sembla «prou radical». El volen com una organització de capelleia, propia per entretenir al obrer en polítiques inútils. Entabanats per aquests que a tothora mengen fetge de burges i tripes de capitalista, no accepten la tàctica socialista, tot i reconeixent la embranzida que pren en el socialisme actual, encara que veuen les millores assolides en les grans nacions europees, encara que reconeixen el seu èxit mundial, les masses obreres, no es donen per convençuts, però el seu dupte es tan estrany que hom pensa: estaràn tan fanatitzats, que reconeixeran pels seus dimitres la eficàcia de la tàctica del socialisme, nequim del'legerència als que aquí hi creiem?

A voltes he sentit parlar a alguns companys, no del socialisme universal, sinó del que aquí desenrotllem i les seves crítiques i les seves reserves han estat tan mesquines com ignotes. Sembla com si el nostre parlar no fos «prou masculí». Nosaltres, els obrers, els que esmercem hores escrivint per JUSTÍCIA SOCIAL som... com us ho diria?... una colla de bons xicotets moguts, fets ballar per alguns elements polítics burgesos, llegidors de la «Veu». Els nostres crits de Llibertat, de Pau i Justícia arriben a les seves oïdes com si parlessim de la lluna.

Segons ells, els actes culturals, les conferències i altres tasques instructives no serveixen per res més sinó per a distreure els obrers «a profit de la burgesia»...

I altra volta la paraula definitiva d'aquests homes s'imposa: La revolució, amb afusellament total de burgesos, és l'únic camí de la redempció obrera. Tot lo altre, son falòrnies. I així, els pobres d'esperit, sense criteri fixe, quan després senten parlar a un socialista, els sembla tenir al davant un home endarverit, si el creuen sincer, o un pertorbador...

Reflexionant davant d'aquest estat d'ignorància de la nostra classe obrera, no hi ha altra explicació que la de manca de consciència.

El nostre obrer està mancat d'anhels de superació espiritual per què els desenganys l'han fet tornar així, i avui és com un automàta que va allà on el fan anar els que criden més fort (o peguen), sens posar-hi el cor.

Per desvetllar del seu ensopiment els nostres companys obrers, cal fer molta feina. Però si els socialistes catalans ens la emprenem amb dalit, jo crec en el triomf definitiu. Vindrà un dia que el desvetllament serà formidable, car després de dormir tant de temps, calculeu la son que portarem avançada.

Quins mitjans podriem emprar contra la ignorància i la seguedat? Els camins empresos fins ara per la «Unió» no estan gens malament, però no tenen prou eficàcia; son poc directes!

És necessari que nosaltres cridem més que les males veus, que no semblen tan tímids. Es clar que les circumstàncies no permeten molt, però hem de preparar-nos per a que en el dia de demà, quan el front únic sigui un fet, podem tenir al nostre costat, no automàtes sense cor ni voluntat, sino homes forts d'esperit i plens d'ideal.

No per això tenim de menyspreuar altres ideals, de més o menys eficàcia, però cal que alcem el nostre segurs de que tindrà un bon aculliment entre les masses obreres catalanes a despit dels que, cecs davant les tràgiques experiències viscudes, s'entesten en seguir pels mateixos camins que ens han dut a la desfeta i al fracàs.

Companys que critiqueu el socialisme desconeixent-lo, estudeu les nostres doctrines! I judiqueu-les com a homes conscients.

Josep Cervelló

Del ram de l'ajuga

Aquest número ha passat per la censura militar.

Del Vendrell

Conferència del Dr. Montanyà

Tal com havíem anunciat el darrer diumenge va tenir lloc en l'estatge de la Cooperativa obrera «La Reforma» del Vendrell la conferència del nostre amic Doctor Montanyà, versant sobre el tema «La sífilis a Catalunya».

Davant d'un nombrós auditori el conferenciant va descriure els estralls de la terrible malaltia de la sífilis des de la seva aparició, en èpoques reculades, fins al temps d'avui, considerant-la en el doble aspecte de dolència individual i de flagell social com agent poderós de depauperació de les races. Estudia amb molt d'encert les seves causes i les seves cruels manifestacions. Fou notar, principalment, els sistemes profilàctics, adoptats a l'estranger per a defensar-se del mal i evitar la seva propagació; i valent-se d'estadístiques, manifestà els errors de l'Hygiene pública, a casa nostra, on dissortadament la sífilis s'ha escampat d'una manera alarmant sobretot a Barcelona.

El Doctor Montanyà, sabé dir la seva conferència d'una manera clara i mantzar-la de dades i conceptes ben suggestius, aconseguint d'aquesta manera fer-se escoltar amb viu interès. En acabar la seva disertació, el nostre amic fou felicitat.

En ocasió d'aquest acte hem pogut comprovar que la vila del Vendrell continua la seva tradició liberal. Homes joves i intel·ligents tenen cura de que aquest sentiment no s'extingeixi. L'actuació cultural dels nostres bons amics de la Cooperativa és una obra plena de continuïtat i de fermesa que malgrat totes les eventualitats i totes les fatigues dona avui els seus fruits i els donarà encara més madurs el dia de demà. N'estem segurs.

L'objecte de la literatura és el d'ajudar a l'home a comprendre's, a revelar la seva fè en ell mateix i a desenrotllar la seva aspiració, el seu desig de veritat; lluitar contra el mal, en els homes; saber-hi trobar la bondat; despertar en les seves ànimes la vergonya, la colera, la virilitat; fer-ho tot, per que els homes sien noblement forts i poderosos; sembrar la inquietud en la seva existència; fer-los estimar apassionadament la bellesa. La tasca de la literatura és ennoblir l'home

MÀXIM GORKI

«El Partido Comunista de España al proletariado catalán.»

Del secretari adjunt del Comitè del «Partido Comunista-Federación Catalano-Baleár» hem rebut un parell d'exemplars d'un extens manifest, encapçalat amb el títol d'aquesta nota, pregant-nos que en transcrivem alguns paràgrafs, la qual cosa fem de bon grat, tot sentint no poder-lo publicar in extenso.

El manifest conté els subtítols següents: «Quiénes somos los Comunistas» (en el qual es diu que ells són els únics que saben el que es fan); «Lo que nos separa de los socialistas» (on es demostra, amb papers a la ma, que els socialistes, tots, són avui, de fet, els millors defensors de la burgesia. I, naturalment, diuen ells: Con estas gentes no podemos tener nada común. Adeu, Front Únic!); «La crisis anarco-sindicalista» (crítica duríssima de la tàctica del sindicalisme); «Importancia histórica de los Partidos Comunistas» (on es diu tot el que s'ha de dir); «El Parlamentarismo» (on al parlamentarisme s'oposa l'assembleisme). Ve després «El problema de las internacionales» on es posa de relleu la seva importància i es comparen les internacionals de Berlín, d'Amsterdam i de Moscou. D'aquesta s'en diu el que segueix:

«Al agrupar cuanto hay de activo y de clarividente en el movimiento obrero internacional, sin distinción de tendencias si ellas son revolucionarias, la Internacional Sindical Roja representa el máximo de prestigio y la mayor fuerza transformadora de carácter sindical que la burguesía tiene enfrente.»

«Pel contrari, la pobra Internacional Socialista i la d'Amsterdam queden com un drap brut.»

«La Internacional Socialista como la Internacional de Amsterdam, no son más que oficinas de la Sociedad de Naciones que esa madriguera de juristas-consultos bandidos tiene en el seno de la organización obrera para desviarla de su verdadero fin.»

«Se sigue un interesante capítulo sobre «Lo que hay que hacer» del qual retallem aquest troç referent a la reorganització sindical:

«Todas las tendencias, deben tener cabida en la Conferencia. La libertad de discusión debe estar en ella garantizada de tal manera que la resolución y esclarecimiento de todas las cuestiones sea obra del mayor número posible de militantes.»

Mes avall es fa aquesta declaració:

«...aspiramos a que sindicalmente no haya más que un organismo nacional, seguiremos trabajando por lograr ese frente único que un instinto elemental de conservación y defensa debería haber constituido ya.»

I acaba amb aquestes paraules:

«camaradas catalanes:

Os pedimos que os incorporeis al Partido Comunista Internacional que con los hermanos de todos los países formamos. Tenemos fe absoluta en los destinos del proletariado y no arriamos la bandera de la Revolución social. Sabemos que las multitudes explotadas, desengañadas al fin de las ilusiones reformistas y hartas de la barroca prosa literaria, verán claro y se sumarán a nosotros. Estamos seguros de la victoria final. Os convidamos al sacrificio generoso que implica la adhesión a un partido que no puede dar actas ni puestos; a una agrupación de hombres a quienes se arroja constantemente paletadas de cieno, para quienes las puertas de la cárcel se abren con frecuencia. Estamos ciertos de que vendréis, compañeros de Cataluña, porque sois gente curtida en la pelea.

¡Apresuraos, pues, a llegar a nuestras filas!

¡Viva Español

Por el Partido comunista de España.

El Comité Central»

De totes maneres, aquesta patètica apelació no va per nosaltres. Nosaltres som socialistes i el manifest ens ha enterat, cosa que ignoravem, que els socialistes de todos los países llamaron a las puertas de la Internacional Comunista negándoseles la entrada. Qualsevol truca per a que li donguin un moc i li clavin la porta pels nassos!

Quan l'aucell és desvetllat per l'alba, tot el seu anhel no és pas absorbit per la recança del nodriment. Ses ales, inlassables, reponen a la crida dels cels. Sa gorja llença cants de joia a la llum nova.

(També a nosaltres) la humanitat nova ens envia sa crida.

Que nostre esperit respongui en sa propia llengua

RABINDRANATH TAGORE

L'obra d'art és un record d'amor.

PAUL AUDRA

Pel número pròxim

- De París estant; Jaurès al Panteon per Rafael Ramis
Deferència i revolució per Marius Vidal
Unitat de mètodes per Joan Franc
Hon pensa... per Jaume Barmona
Programa per Jordi Arquer
Reflexions humils per Joan Farré Gassó
1 articles i treballs de Serra i Morret, Campalans, J. Comaposada i altres.

Obre del camp! Llegiu i propagueu
"LA TERRA" SETMANARI POPULAR
PORTAVEU DE LA "UNIO DE RABASAIRES DE CATALUNYA"
Es publica cada dissabte. 15 Cts.
Redacció i Administració: Carders, 12, 1. BARCELONA

"ACCIO COOPERATIVA" Portavues de la Federació de Cooperatives de Catalunya
Articles doctrinals sobre cooperació: El moviment cooperatiu a Catalunya i a Espanya; Problemes socials relacionats amb la cooperació.
APAREIX CADA QUINZENA.
Suscripció anual: 4 ptes.
Redacció i Administració: Aurora, 11 bis. - Ciutat

Treballador! Signes digne de la teva condició humana
Com a home, t'has de sentir ciutadà i laborar amb el socialisme per l'adveniment d'una societat millor.
Com a productor, t'has d'aplegar dins les organitzacions obreres, i treballar pel millorament immediat dels teus germans.

Els nostres lectors no han d'oblidar que aquest número de JUSTICIA SOCIAL ha estat revisat per la censura militar

Primeres Nocions d'Economia Política CHARLES GIDE
Versió castellana de J. Cardó
Preu: 1'50 Ptes.
Avant-projecció d'una Llei de Cooperatives J. SALAS ANTÓN
Preu: 0'15 Ptes.
Publicacions de Propaganda de Acció Cooperativa
Encàrrecs: Aurora, 11 bis.

Als nostres corresponents Fem present als nostres corresponents que les liquidacions deuen practicar-les cada fi de mes. Als negligents que no ho efectuen els girarem, carregant-los una pesseta per les despeses.
No admetem retorns de paper. Per això factorem els exemplars a 10 cts.

Noves i documents

GIJONA. S'ha fet càrrec de la plaça de consorger de la Federació local de Societats obreres el nostre bon amic Bonaventura Discossi, president de la «Agrupación Socialista» per haver deixat d'ocupar-la el que fins avui ho era, en J. Gabarrós.

EGIPTE.—Les conseqüències d'un orz. El general anglès, Sir Lee Stach, Governador general del Sudan i Sir-dar d'Egipte fou atacat a trets de pistola per set joves egipcis el dia 19 de novembre quan anava en automòbil des del Ministeri de la Guerra a la seva residència en el Caire.

Fou ferit també el seu lloctinent, Campbell i el xofer, ambdós lleument. Sir Lee Stach va morir a conseqüència de les ferides rebudes. El rei Fuad i el primer ministre, Zaghlul Patxa, varen mostrar abastament la pena i la contrarietat que els hi havia causat el crim. El Govern egipci va oferir deu mil lliures egipcies al que descobrís els criminals i mil per a cada un que fos descobert. Malgrat això i haver-se comès l'atemptat en ple migdia, i en un dels llocs més concorreguts del Caire, cap dels terroristes ha sigut trobat. Val a dir, però, que varen girar-se a trets contra tot aquell que va intentar seguir-los, fent així molt greument a un individu de policia.

La Gran Bretanya va pendre activament una actitud ferotge. Va reclamar cinc centes mil lliures esterlines d'indemnització, evacuació de les tropes egipcies del Sudan declaració d'estat de guerra en aquella regió i rigurosa supressió a tot Egipte de tota propaganda anti-britànica. Tot ha sigut complert amb la protesta del poble vexat el Parlament del qual ha enviat a tots els països i a la Lliga de les Nacions la seva raonada queixa. Zaghlul Patxa i el seu Ministeri varen dimiir i aquesta vegada la dimissió ha sigut acceptada. Dos dies abans de l'atemptat, Zaghlul havia retirat la dimissió del seu Govern.

Ziwar Baixà, President del Senat ha format un ministeri. Han sigut detinguts Nebreshi, ex sotssecretari d'Estat en el Ministeri de l'Interior, Abdel-kalamu Rei Fahmy i Makramebet el qual havia acompanyat a Zaghlul a Londres el passat Setembre. Sembla, però, que el terrorisme té un origen distint i que prové de Berlín en els estudiants egipcis sostenen un focus anti-britànic.

Es molt lamentable que el vell Zaghlul Patxa hagi hagut de deixar el Govern d'Egipte i ho és més encara que el motiu hagi sigut un atropell ineficace del Govern conservador britànic l'actitut del qual no mos pot comparar-se a la del Govern austriac envers Servia en 1914 i a la del Govern feixista italià envers Grècia en 1923. La tradició britànica de seny i tolerància queda així interrompuda i l'opinió universal és avui contra Anglaterra. La propaganda antibritànica és fomenta amb sentències com la de Khartum on el dia 15 de novembre foren condemnats a vuit anys de reclusió 28 cadets i persones civils que varen pendre part en els successos del 9 d'agost darrer. No és estrany que a la mateixa capital sudanesa s'hagi revoltat el dia 28 una secció de l'exèrcit nacional contra les mesures severes d'Anglaterra i que amb tal motiu hi hagi un nombre regular de víctimes.

Es socialistes anglesos proclamen com nosaltres la magnitud i la gravetat de les mesures del Govern conservador. De fet el Sudan queda susterat a la sobirania egipcia i el propi Egipte es víctima de l'atropell d'un poderós. La Societat de les Nacions fora indicada per a resoldre la qüestió i mai la Gran Bretanya s'hauria d'haver pres la justícia per les seves propies mans. La situació és greu i les conseqüències de l'assassinat del Governador militar britànic no poden preveure's encara.

YUGOSLAVIA.—Centralització. El nou Govern presidit per Pastixix ha decidit suprimir l'administració especial de Croàcia i Eslovènia que com una inclinació de la futura autonomia havia creat el govern anterior presidit per Davidovix. En conseqüència han sigut anul·lades les seccions dels ministeris de l'Interior, Educació, Agricultura, Cultes i Afers socials establertes a Zagreb i la del ministeri de Justícia radicada a Parajevo.

I de les forces que hi ha darrera el seu Govern precipiten el zelaine dels servis, croates i eslovens a una lamentable lluita de races que lluny de consagrar l'unió de tres pobles germans farà que mori en flor l'ideal bellíssim de una terra iugoslava reunida per a la gaubança de una vida de sincera fraternitat i veritable llibertat.

ESTONIA.—Càstle als comunistes A Tallin (Reval) s'ha celebrat la vista de una càusa contra 149 comunistes acusats d'haver atemptat contra la vida de la República i d'haver organitzat una revolució armada per a enderrocar el Govern amb l'ajuda dels Soviets els quals havien facilitat una suma de més de un milló de pessetes.

El dia 14 de novembre el Tribunal va haver de pendre mesures excepcionals contra 12 dels acusats que no permetien seguir el curs del judici amb llur actitud revoltosa i provocadora. El que més s'havia distingit insultant als magistrats i produint fort escàndol, era un exdiputat del Parlament d'Estonia anomenat Temp el qual fou judicat a part, condemnat a mort i fusellat el mateix dia.

Als demés se'ls ha condemnat a les penes següents: 30 a cadena perpètua; 28 a quinze anys de treballs forçats; 6 a dotze anys; 19 a deu anys; 5 a vuit anys; 15 a sis anys; 5 a quatre anys de presó, 11 a tres i els restants han sigut absolts.

GRAN BREITANYA.—Una vaga El municipi escocès de Clydebank (Glasgow) passa per un cas molt pitjor al que va ocórrer a la ciutat de Veracruz (Mèxic) a on els llogaters varen deixar de pagar l'arrendament de les llugues urbanes per espal de dos anys. A Clydebank els ocupants de cases i terres no han pagat cap mena d'arrendament fa més de tres anys. A altres ciutats i viles d'Escocia els llogaters s'han negat a pagar els augmentos que pretenen els propietaris i mercès a les lleis protectoras en aquesta materia han sortit triomfants.

A Clydebank la situació ha arribat a ésser desesperada i l'organisme anomenat Rents Tribunal ha deixat de funcionar perquè tothom està fora de la llei. Els tribunals ordinaris han practicat desahucis però s'han trobat amb que tot seguit els antics ocupants han tornat a pendre possessió de llurs cases tranquil·lament. L'Ajuntament, que és sovietista, ha trovat finalment la fórmula d'arrajament. Els llogaters abonaran, quan puguin, els lloguers segons l'antiga taxa i cap arrendament serà augmentat. Sembla que aquesta formula prosperarà i el Tribunal Suprem es desentendrà de l'assumpte.

AUSTRÀLIA.—Caiguda d'un Govern socialista. El dia 22 de novembre fou derrotat per una votació de 34 contra 28 en el parlament de Victoria, el Govern socialista presidit per Prendergast. Per tal de derrotar el Govern, els diputats nacionalistes i agraris, antics rivals, varen unir llurs vots superant els dels socialistes. Prendergast va demanar la dissolució del Parlament segur d'obtenir una majoria socialista pròpia si es feia una consulta al poble, mes el Governador de l'estat de Victoria, Earl de Stradbrooke, no hi accedi, per lo qual el ministeri socialista ha dimiit, essent substituït per un ministeri presidit pel leader dels agraris, Mr. Allan, en el qual hi formey cinc membres del seu partit i sis nacionalistes.

Aquest ministeri socialista havia obtingut el poder en 18 de juliol darrer quan va dimiir el nacionalista Sir Alexander Peacock. Llevat d'un altre ministeri socialista que va viure pocs dies, és el primer ministeri representant de les forces proletàries que hi ha hagut a l'estat de Victoria. Prendergast havia dirigit l'oposició parlamentaria durant vint anys i ara tornarà a dirigir-la fins que la renovació del Parlament dongui als socialistes la majoria necessària per a governar novament.

Caigut aquest ministeri, queden encara a l'Austràlia quatre governs socialistes en els estats de Austràlia del Sur, Tasmania, Queensland i Austràlia de l'Oest i és molt probable que aviat obtinguin el Govern central de l'Austràlia quan les eleccions per al Parlament federal tinguin lloc.

L'immigració. Durant l'any 1923 la xifra d'immigració va elevar-se a 92.859 (56.415 homes i 36.444 dones) arribant l'emigració a la xifra de 55.319 (30.317 homes i 25.002 dones) resultant un excedent a favor de la població d'Austràlia de 37.540 (26.098 homes i 11.442 dones). Tenim doncs que s'accentua encara més l'excedés d'homnes arribant

en 31 de desembre de 1923 a la xifra de 110.787 el nombre d'homnes que sobrepassa el de les dones, xifra veritablement important si es té en compte la reduïda població d'Austràlia.

MEXIC.—Lluita en el Congrés.

En la vetlla del 12 de novembre va haver-hi en els corredors de la Cambra de Diputats una veritable batalla de trets de pistola originats per l'agressió dels partidaris de José María Sanchez, ex-governador de l'estat de Puebla, el qual va demanar explicacions de unes frases, que ell considerava ofensives, al nostre distingit company Lluís Morones, Secretari general de la Central Sindical de Mèxic. En refusar aquest donar explicacions i acceptar el duel a que Sanchez l'invitava, un partidari d'aquest anomenat Silva, pistola en mà va amenaçar a Morones el qual fou immediatament defensat pel diputat socialista Manillo Fabio Altamirano, generalitzant-se tot seguit la lluita de la que va resultar mort el diputat de Zacatecas, Leopoldo Guerrero, i greument ferit el propi Lluís Morones.

Sortosament la ferida de Morones ha millorat considerablement. Avui es troba ja fora de perill. Així han fracassat els propòsits dels enemics del proletariat mexicà, dirigits principalment a assassinar a un dels homes més actius i de més sòlida contextura moral amb que compten els obrers d'aquelles agitades terres.

ITALIA.—Els conflictes del treball

El Ministeri d'Economia Nacional ha fet publica una estadística dels conflictes del treball que han tingut lloc a Itàlia des de 1914 a 1923 inclusivament de la qual considerem molt útil extreure les xifres següents:

Table with columns: Anys, Vagues, Vagüistes, Indústria-Agricultura, Indústria-Agricultura. Data from 1914 to 1923.

El nombre de jornals perduts a conseqüència d'aqueixes vagues és el següent:

Table with columns: Anys, Jornals perduts, Indústria - Agricultura. Data from 1914 to 1923.

Prescindint d'altres consideracions d'ordre econòmic, les consideracions d'ordre polític que aquestes xifres suggereixen són les de que la dictadura feixista que ben poc o gens ha influït en la pacificació social d'Itàlia. Si es té en compte el descens de conflictes obrers iniciat en 1920, es veurà que les qüestions del treball han seguit a Itàlia la mateixa trajectòria que a tots els països d'Europa independentment de l'estat polític del país. A tot arreu les lluites obreres marquen una període àlgic durant l'any 1919 i la primera meitat de 1920, període d'acomodació indispensable donades les noves ves condicions econòmiques creades per la guerra i els seus resultats. Després, a tot arreu, assolida en part l'acomodació necessària, ve el període de repòs i de cansans que es determina per la escassa presència de conflictes obrers. Itàlia no és cap excepció. La dictadura no ha alterat en res la marxa normal o economicament fatal d'aquests conflictes. Un Govern constitucional i democràtic podria a ben segur presentar estadístiques virtualment exactes a les que publica el Ministeri d'Economia Nacional.

JOSEP ROCA I PLA

Lletres al Director

Company: He llegit a «La Publicitat» del dia 21 un article del Sr. Carner Ribalta sobre Paul Valery en el qual es diu... «la tragèdria tant vegades evocada de Grècia, Roma, Catalunya!»... Això em recorda, en efecte, una etzegalada que vaig llegir no fa gaire en lloc preeminent, signada per J. P. Diu així: «Hi ha, va dir Pujols, un clacisme estètic, un clacisme jurídic, un clacisme filosòfic... Aquests tres punts dolços s'han donat a tres punts de la Mediterrània: a Grècia, a Roma, a Catalunya. Més enllà d'aquests tres canons hi ha la barbàrie»...

No seria ja ben bé hora de deixar de repetir aquestes brometes? Perquè si us hi fixeu bé són evidentment de mal gust i hi ha el perill de que algú se les prengui seriosament. Lo de «Reus, París i Londres», al cap i a la fi té un fonament racional. Però hi han bromes tan estrafes pels cabells que ni fan riure. I no és bé per altra banda involucrar el nom de Catalunya en aquestes piruetes acrobàtiques. Bó és que els desocupats s'en treguin. Però hi ha mil maneres de passar l'estona sense posar en ridícul coses que tots estimem.

Company: Si sentiu les inquietuds que dignifiquen la condició humana dels oprimits, propagueu JUSTICIA SOCIAL periòdic socialista català.

que produeixen danys a bens i a persones.

Diversos diputats feixistes s'han separat del partit i s'han sumat a l'oposició. La Camera va començar el període llegendari en 12 de novembre sense cap diputat de l'oposició present llevat del comunista Repossi el qual va declarar que hi havia anat amb el sol intent de manifestar que ell, en nom de la minoria comunista, faria acte de presència només quan hagués de denunciar qualche abús de l'oligarquia governant. Giolitti, després d'assistir durant quaranta dos anys consecutius a l'obertura del Parlament, per primera vegada va trobar-se absent, votant ell i els seus amics contra el Govern el dia que va votar-se la contestació al missatge de la Corona.

Mosollini va manifestar que d'aquí endavant es suprimirien les manifestacions i que es dedicaria únicament a la tasca quieta de governar pel bé d'Itàlia. Desgraciadament per ell ha perdut la confiança de tothom i després de tantes lluites, després de l'assassinat de Matteotti i Casalini, ni les oposicions ni els seus propis partidaris esperen d'ell cap acte de vindicació que pugui restablir aquell antic prestigi que per ésser fundat en pura retòrica guerrera i nacionalista ha perdut tot el seu valor bon punt ha tingut de confrontar-se amb les realitats del govern i amb els problemes trascendentals de la vida social i política de un gran estat.

En realitat, jo posaria a com a únic precepte a tot home civilitzat el fer realment feliç durant sa vida quan menys a un ésser; de la mateixa manera que hauria imposat per llei a tot terrassà plantar durant sa vida un arbre, si més no, en vista de la progressiva desaparició de boscos a Rússia.

DOSTOIEVSKY

Publicacions

«Revista de Catalunya» S'ha publicat el número 5 d'aquesta notable revista cultural, que amb un ample criteri dirigeix el Sr. Rovira i Virgili, contenint el següent sumari: «De l'essència i el valor actual de la democràcia, per Manuel Raventós.—Un discurs del doctor Tomàs Puig, president de l'Audiència Afrancesada de Barcelona, per Carles Rahola.—Consciència i realitat, per Joaquim Oirau.—De com el renaixement s'esquitlla a Itàlia, per Josep Pla.—Lenin i Ramsay MacDonald, per X.—Cròniques catalanes: L'alta cultura, per J. Farran i Mayoral.—La història i l'erudició, per Ferran Soldevilla.—L'art, per Joan Sacs.—Les lletres, per Tomàs Garcés i Domènec Guansé.—El teatre, per Prudenci Bertrana.—Nòtaules, per Llorenç Montoriol.—Els pobles i els Estats, per A. R. i V.—Periòdics i revistes.»

Company: Si sentiu les inquietuds que dignifiquen la condició humana dels oprimits, propagueu JUSTICIA SOCIAL periòdic socialista català.

Si ets conscient veuràs clarament el camí del teu deure: Com a home, has d'ésser socialista. Com a obrer, sindicalista.

Cooperació, en el seu sentit més ample, significa treball en comú, o sia reunió de diversos individus per a realitzar una tasca que a cada un d'ells, isoladament, no els fóra possible a complir. J. VENTOSA ROIG

SETMANARI SOCIALISTA
Justicia Social
2.ª època
CIÈNCIES - LITERATURA - ARTS
REDACCIÓ: Carrer de Guardia, 14, pral. - BARCELONA
ADMINISTRACIÓ: Marçal Badia, Llovera, 13. - REUS

REDACTORS I COL·LABORADORS: Gabriel Alomar - Serra i Moret Josep Comaposada - Alfons Maseras - Dr. Agudé Miró - Cristófor de Domènec - Carner Ribalta - Llorens i Artigas Dr. Emili Mira - Vicens Vilarrasa Dr. Joaquim Xirau - Francesc X. Casals - Apa - Rossend Llates Dr. Muntanya - Francesc Viladomat - Sara Llorens - Manuel Galés - Galdric - Marius Vidal - Ferrán Cuito - B. Farré - Josep Ricart i Sala - Manuel Escorza - Josep M. Pou i Sabater - J. Recasens i Mercadé - Rafael Campalans - Francesc Gandia - Dr. Josep Amorós - Emili Saleta - Shum - F. Cañadas - Josep M. de Sucre - J. Roure i Torrent - Manuel Alcàntara i Gusart - Dr. Cosme Rofes - Ignasi Iglesias - Roc Guinart - Puig Puigjades - Joan Fronjosa - Balaguer Baró - R. Ràfols Camí - Jaume Cardús - J. Durán i Guardia - Joan Forment

REDACTORS-CORRESPONSALS Albert Schneeberger - Rafael Ramis, França Joan Comorera.—Argentina Carlota Goterres.—Xile René Lyr.—Bèlgica Roberto Marvasi.—Itàlia Dr. Andrés Ovejero.—Madrid

PREUS D'ABONAMENT: Catalunya i Provincies: Trimestre, 2'50 ptes. - Mig any, 4'50 ptes. Un any, 8 ptes. Estranger: Mig any, 3'75 ptes. Un any, 10'50 ptes.

JUSTICIA SOCIAL és l'únic periòdic socialista que es publica a Catalunya. Teniu el deure d'ajudar-lo. SUSCRIVIU-VOS-HI personalment a la redacció o a l'administració, o bé trametent l'import de l'abonament a l'administrador, amb segells de correu, gir postal, etc.

Als suscriptors de fora El manteniment d'un periòdic com el nostre comporta un sacrifici constant. L'anormalitat actual fa més dura encara la vida de JUSTICIA SOCIAL. Preguem a tots, vivament, vulguin ajudar a l'èxit de la nostra obra remesant-nos l'import de les suscripcions que s'ens deuen.

J. M. PROUS I VILA
LA LLUNA DINS EL LLAC
(CANÇONS I POEMES)
Per comandes a la llibreria Bibliotheca, Llovera, 13. - Reus. S'ha posat ja a la venda en les llibreries de Barcelona Imp. BOLSQUERRE - REUS.